

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

A B O N A M E N T U L

Pentru Sibiu pe an 7 d., 6 luni 3 d. 50 cr., 5 luni 1 d. 75 cr.
Pentru mășcări pe an 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru strălătări pe an 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserții să se adresa la:

Admirenelele Telegraful arhiepiscopal Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele săntă să se adreze la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor nr. 37.

Epirotele neadresate se refuză. — Articolii Repubblicani nu se înscriau.

I N S E R T I O N I L E :

Pentru odată 7 or. — de două ori 12 or. — de trei ori 15 or. rânduri în literă garmon — și timbr de 30 cr. pentru șe-oare publicare.

Cestinarea dunăreană.

„Este cățăva vreme serie „Telegraful” din București de cănd nu numai presa europeană, ci și marile puteri au început să se ocupă cu nouă de cestinarea dunăreană. Diarele străine ne-au adus tot felul de amănunte, unele mai interesante ca altele, despre dispozițiunile noastre din puterii față cu pretensionile Austro-Ungariei exprimate în anti-proiect.

Mai antâi Franția, care se credea, că este cu totul de partea Austriei, a dovedit prin propunerea sa, că un membru din consiliulună dunărean să asiste la toate sedințele comisiunii mixte și să decidă, care sunt anumite cestinile de principiu și care cele administrative, ca nu este dispută a încredințării interesele lăivării navigației pe Dunăre, pe măsură de ceteră.

Chiar și Italia, după cum s'a putut vedea din circulara dñiui Manevici, din care am dat părțile cele mai esențiale, a ridicat oare-care obiecții, însinuând tot de odată cu unele din propunerile Englezilor, desigurării italiene este unul din aceia, cari impună cu delegații german și austriaci, la户tatea la prelucrarea antiproiectului.

De altă parte presa Austro-Ungară nu a înșesat un singur moment de a ne face tot felul de impărtări, punctându-nă voim a ceda pretențiilor austriaci. Be încă unele diare maghiare au voit să vadă în acest reful și la nostru, în această sfârșită a noastră de-a ne apăra interesele economice pe Dunăre, un fel de ostilitate față cu monarhia vecină. Astfel „Pester Lloyd” de exemplu, a mers până acolo, în căt-ne-a meritată chiar cu împărțirea României între Rusia și Austria, dacă vom continua a respinge cererile cuprinse în anti-proiect, decărând tot deodată, ca refuzul nostru nu însemnează alt ceva, de cătaceea, că nu voim a întregi bune relații cu vecinul vecin și că cugetăm, la timpul oportunității, și aruncă în brațele Rusiei sau în ale acelui, care ar da mai mult.

Chiar dacă ar fi astfel, noi nu vedem crima, de vreme ce adoptând această linie de conduită, nu-nam urmă de căt pe aceea treșă de toate puterile cele mari, profitând fice-lării și sprijini și spre a se mări, ori de căteori i-a venit bine în paguba vecinilor.

Dar cecese ne surprinde, este faptul, că toamăi Ungurii fac mai multă gură, tocmai ei protestează cu mai mare furie contra unei asemenea procedării din parte-ne.

Apoi, sără asemenea care această purtare a noastră — dacă ea ar fi astfel — cu aceea a Ungurilor în bătălia de Sadowa, când pusă armelor Jos și trecură cu toții de partea Germanilor, trădând astfel pe împăratul Francisc Iosef, căruia i jurașă credință?

Ea căcă o întrebare, la care cu greu vor pute răspunde vecinii nostri maghiari. Si, dacă ei găsesc o răsuflare a trădării lor în faptul, că au realizat apoial dualismul, de ce n'ar vol' să adimită, că și jumătatea, de a ne-

runcă în brațele celui ce ar da mai mult, este și mai scăsusabilă de vreme ce n'aveam nici un angajament luate cu vreuna din puterile vecine. Prin turările puterii noastre nu s'ar putut asemenea într-unnic să accesea la Ungheria și n'ar putut fi numită un act de trădare.”

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român.”

Siria, în 25 August (6 Sept.)
Stimatele Redactor! Impresionat încreză de evenimentul noptii de 23 Aug. (4 Sept.) a. c. ianui condeul în mănu, punctura să Vă scriu despre o petrecere românească, co a avut loc în orașul nostru. Sunt căță-van, an, de cănd jumătatea noastră săriani aranjază în vară fie căruia an către patru trezorile din cel mai frumos, care să întrunesc întreaga inteligență română de sub promotorii. O atare petrecere a fost și access, despre care voiște în Vă scrie.

Un public numeros, alcă și eleganță să întrui în seara de 23 Aug. v. în ospătăriile măre de aci, punctura se asiste la reprezentările diletanților și apoi la bal. Reprezentările a decurs după programa, co ați binevoită o publică în nr. 94 al „Telegrafului Român” și diletanții au aplaudat meritele. Corul a executat precis trei curzete, sub conducerea d-lui inv. N. Stăf, păcat nu mai, că a fost prea putinori coriști.

— „Clobanii”, deși nu tocmai eserțenți reprezentă și dacă timpul nu ar fi fost scurt ană și dor, să'ld mai devăzut de către astăzi, că așa se pot să se poată de astăzi în tabără străină, mulțumindu-se acolo cu privirea de pestă gard; căci mă rog pe atunci totă lumea de bini despăguesc. — Am spus că diletanții acacea și care lărgă căjută de măștă, care să se poată mai bine; arătând, că posedă acest talent.

O parte mai slabă a rolului D-Sale a fost beția moșnișii Arvinte, secundată și grea în toată puterea cuvenitului. — Dl Petcovici în rolul „Puschniului de Pepelea” a dovedit mai putină destării cu toate acestea și prudență plăceră.

După reprezentările a urmat balul început cu jocul național „Ardeleana.” O veselie a timbrat acest bal, veselie, care e caracteristica Românilor în clasicul fară grigi, veselie, care arătă puterea de viață în toată faptura românească. Stateam la o parte și privind jucătorii aprigii am mediat mult despre acest neam, sără seamăn în lume; am aruncat și am gustat prezentul vînturilor săi... am prevenit vînturilor săi... Si în acea clipă trece pe lungă mănu și România candidă cu ochi schimbători ca rada soarelor din med de căd, și me trezil.

Pe la 2 ore, după pauză, 7 tinere române au jucat jocul istoric al „Calugarul” în costum național, sub

conducerea vîțavului T. L. Mora. Apăusele frenetic ale publicului și frumosuna cunună, ce a obținută la final a fost dovedă despre plăcere, ce au produs-o voroicii în public. Strainii cu deosebire nu puteau admira din deșul eriocul jocul să străbună-nilor noștri.

Apoi s'a continuat jocul și damele noastre au jucat cu cea mai mare plăcere cu jumătate costumată. Ar fi foarte de dobit, ca damele noastre de pe aci să adopte costumul național, care e atât de pitoreșc și care le face încă odată atât de ráptioase pe căt sunt înțelegeri de la bunurile de curse în România și în mai multe saloane. Să păiem de tot, că e și nostru, să cultivăm tot ce și românește, caci numai astfel vom pute ajunge acolo, unde voiesc.

Am observat cu mare bucurie, că cele dinții familiile ale strainilor din lău au fost de laț în balul nostru și au simțit că se poate de bine, răpânduse astfel acea diafragmă, care ne-a desprins și în petreceri. Îmi place, să sper, că amiciția, ce an legăt-o cu acel străină și va statiori și adverătă. Dar m'a durut nimă și am arătat cumplit observând, că unii Români lipesc; însă măriția lipesc, căci totalea au desprejurit tot, ce și românește, care au apăratute urite au căutat și se vrăjă în tabără străină, mulțumindu-se acolo cu privirea de pestă gard; căci mă rog pe atunci totă lumea de bini despăguesc. — Am spus că diletanții acacea și care lărgă căjută de măștă, care să se poată mai bine; și am înțeles, că astăzi se pot să se poată mai multă gust decât altip. Presă se înțelege, că o acțiune în această direcție și pe o basă atât de largă trebuie să se facă după un plan bine elaborat, și în deplină cunoștință a factorilor, cari din punct de vedere al economiei politice, ar avea influență asupra unei astfel de acțiuni. Multă dintră bărbății noștri zelegi, cari astăzi își consumă cărări, și acela România pe teritoriul polonez în o luptă sterilită pe teritoriul polonez de către săi și poporul unu mesență mai mare lipesc, dacă, dupăcăpădu-se cu studiul economiei politice, ar și arătă căle și mijloacele cum producătunie industrială a poporului nostru să-putătă întrebunătă mai cu folos și mai cu căstig real. Pe de altă parte arătă, ca statul să se intereseze mai mult de astfelul de lucruri și să ne lase numai în mână și la direcțieunia inițiativă întreprinderilor private. Dar în acest punct dirințele noastre încă lung timp vor rămnă „pia desideria.” Guvernările noastre prea sunt precupărate de o politică govinistică, utopică, chimerică, penetrată de cărări și concurență, că numai anici materialul, din care mai nainte și-ar fi putut face un acoperămēnt destul de lung pentru scurtul lor corp. — Dar să-lasăm politică la o parte și să ne ocupei de lucru cel' an început.

Daca teoriile lui Darwin în esență lor sunt adverătă, și cercetări științifice chiar pănată în multe privințe au dovedit, că sunt — atunci că se aplicăte la viața poporului nostru, nu vor arunca lumenă și claritate asupra multor fenomene din trăsă. Una din legile statutorie prin teoriile lui Darwin este că cea deasupra treceea însușirilor și aptitudinilor spirituale și de caracter, de cărănti la urmări și în sărături prin atavism, sau prin sărături de călătorialitate. Această legă par a ne dovedi destul de evidentă expoziția noastră. Aptitudinile industriale și în-

demânaarea spre lucrări ce recr oare - re dibăcă mechanică precum le am redut desvoltate la mamele și surorile noastre de odinioară și celor de acum, par a se eredită la filii lor, cari aceste insușiri au început la el valida pe alt teren: pe terenul meserilor.

Toți căi au fost așa norocoși să vadă prima expoziție de produse române, aranjată acum vreo douăzeci de ani la Brașov, constată în unanimitate, că meserii au fost atunci foarte puțin, ba mai de loc reprezentați. Astăzi cu satisfacție constatăm, că în decurs de două decenii s-au făcut și în această privință un frumos și îmbucurător pas înainte. Meseriajii români din diferite părți ale țării, au alegat și ei, cu laudabil zeu la „jocurile olimpice” aranjate pe un picior mai mic, anul astăzi de foile de odinioară ale Eliniilor din inițiatorii expoziției. Ceața bravilor meseriajii, cari s-au prezentat la lupta pacnică, este mică, fătu ca numărul considerabil al esenționilor pe de terenul industrială casă, dar pentru acestui nu merită mai puțină laudă. El ne dovedește, că deși cu inecul, dar tot mai mult și mai mult se operaază o schimbare salutară în vederile poporului nostru cu privire la meseriajii. Un trecent mai îndepărtat cu o politica foarte inimică desvoltării poporului român, și un spirit de castă cu vederi foarte mărginîte, cari credeau, că întrând și poporul român în concurență dreptău cu alte popoare pe terenul intelectual și al meseriajilor, le va luce aitora cu deservescere apă, au avut de urmare, ca România până bine de curând să nu poată exercita vre-o meseriajă care care în vremuri orășe, și cu timpul din această opreala să desvolta chiar în spiritul Românilor un fel de averasime către meseriajii, o aversiune păgubitoare și fătăstă. Mulțimii celorui această evenimente începând cu inecul a dispără și datorită tuturor bărbătilor de spirit și de înimă este, a lucru din respiră și la totă ocazie care a convinge pe țărani, că devenărul fundamental al statormii cel bunescării materiale și politică a unui popor și al individelor este clasa meseriajilor. Astfel lucrând, vom ajunge să vedem, că nu numai oamenii cei mai sărmani, cari adesea de nevoie își dă copii la meseriajii, ci și oamenii ce stăre să îmbrățeze această carieră, despre care se dicuți cu drept cuvânt, că are „fund de aur”. Îndată ce oamenii mai cu prindere, mai cu stare și cu poporul nostru, vor începe să înțeleagă, că nu numai prin studiul pe trău „donniei”, ci și prin meseriajii omul „ajunge” și fi stimat prețuit și cu trecrea înaintea lumii, vom dobândi între meseriajii elemente mai multe solide, cu darea de mână, și atunci și concurența noastră cu alte popoare pe acest teren va deveni mai eficace, mai spornică.

Dintre meseriajii cea mai bine reprezentată în ce privește numărul este păpușă și între esenționii ce aparțin aici, amintim cu deosebire pre Sălăbenie din Brașov. Precum ne pare înseñ domnului se prezintă la expoziție nu atât ca producător, că mai mult ca negător în rambău păpușă. Într-o producție amintim pre L. Petruț din Sibiu, Nicolae Curcian din Mediaș, pe Orgidion și Farcas din Brașov, pe Dumitru Maxim din Timișoara, pe Iosif Simionet din Sibiu și pe Nicol. Tripsă din Alba-Iulia. Având meseriajii a cultiva cu timpul și nu mai bun gușă al clientele lor, am dor cu timpul se delătere călăunii cei greci, nepractică, și fără nici o formă încoscindul prim călăunii mai mici, mai cu gură, dar tot atât de trainici, ear pe de altă parte să se ferească de obiceiul, ce par al îpăcat unii din păpușari nostri, adică de a încărca, mai cu săpău păpușă fe-

meseci cu tot felul de cuseturi și floricele, cari n'au nici un înțeles, ba vătămă chiar gustul bun. Excelentele producție ne-au prezentat căpătălar. Cu deosebire maestru Zinovie Nicodimescu din Făgăraș dovedește prin pele espuse mult gust și o deosebită perfeccióne în meseriajă sa. Dimitrie Copacian din Sibiu însă dovedește un laudabil zeu, spre a se perfeccióna în meseriajă sa. Sus deasupra steagului lui cu pele atârnă o peleră de bărbătă și pregătită pentru talpă. Glumețul polar a tăiat din peleră o părăcie de opinci și a pus în semicerc de desupra lor deviza: „opinca este talpa tăieș”. Zace multă adevăr și în buna doza de spirit în acest apercu al glumețului maestru polar. Fie, ca pele să fie teodieana tot așa de bine lucrată precum și de bine nimănă să observă. Cojoacă, cu deosebire, care are de scop a prelampașa trebuința de al poporului dela sat este reprezentată de căpătăla maestră vrednică de toată lauda: Oprea Pușchilă din Săliște dovedește prin peptărul de sub Nr. 624, o deosebită în casătură fină și în combinarie de culori, care face din lărucul seu un cap d'opera de cojoacă; Nicolae Sueciu din Sibiu (Nr. 3640), Ioan Popa din Săliște (Nr. 625), George Bogoin din Lipova (Nr. 3926) Vasile Diacoviuciu din Bojea (Nr. 3384) au și ei peptăr și cojocă ţărănești, cari dovedește multă hărnicie și mult bun gust. Nicula Ardeleanu din Brașov cultiva mai mult cojoacăria fină pentru cătănești.

Căteva pălării de tărăi expuse de G. Moldovan din Făgăraș și de învățătelul Vasile Moșeță, din Brașov (Nr. 1572 și 3402) dovedesc, că acest ram de maestră, abună seamă foarte rentabil între Români chiar, este prea puțin luat în seamă de tinerii noștri meseriajii; ear pălăriile fină și reprezentă numai prin căte-vă și pălăriile frumoase și binele arătătoare ale calofol de eroilor Ionuț Bidiu, Ioan Vestemian și Florian Cruciaj din Sibiu; Curelaria prin căte-vă separe ţărănești trainice și ușoare de Dumitru Tomi; olăria de care după cat scim se ocupă locuitorii mai mulți comune din țara Hațegului din comitatul Biharei și din altă parte și reprezentată numai prin patino piele, și și aceste nu escusează prin vre o deosebită frumusețe sau stil în forme.

Mai nimerite în acest ram sunt nesec deale de tutan de Ioan Ardelean din Lipova și discuri de faierătă cu mari basarii în culori vii, bine arătante,

de Tonu Petran din Cluj. Făclile de ceară de sub Nr. 3072 și alte pro-

ducte de maestră de luminări, de loian și Roșu Pop din Satulung, de

Nicolae Gatov din Turchiș (Săcele)

dovedesc, că România din gurul Bra-

govinului se ţine încă de obiceiul vechiu,

solid, de a aduce cu pricina la biserică

luminii de ceară curată, nu falsificate cu parafin și alte amestecuri. Dela

Săliște avem mai multe linguri mici și mari lucrate cu care-care eleganță,

ear dela Ioan Dubescan, econom în Odvoș, (Bânat) mai multe corse de

nuci, escutante cu acuratețe și cu

gust (Nr. 10—14). Bișoară reprezen-

tă este meseriajă de templer. Un dulap

al maestrului Baloi Popescu din Brașov

mare de nuc, cu ornamente scobite

în lemn, impune atât prin mărimea

și potrivire proporțională că și prin

prețul cam esorbitant. Messele de luce

ale lui Iosai Israi din Reginari (Nr.

2253), Const. Juc, din Lugoj (Nr. 1183),

o masă de scris a lui Stefan Oltean

din Turda (Nr. 1182) dovedesc un

îmbucurător progres în maestră tém-

pări. Tapaseria fină și reprezen-

tată prin o otomană escutată cu

gust de caliu Nic. Marcus din Sibiu

(Nr. 3584). Rotără o au reprezentat Ioan Pop din Turda cu o ușoară cărăță pe arcuri și Maniu Lungu, un tineriu din Răsări, care cu autodidact fabrică pe fiecare an o multime de cărățe ușoare cu care face negoț însemnat cu România. În expoziție sunt de-

densul două cărățe așezate dea dreapta înaintea intrării în localul de expoziție.

Tot aci sfăt mai multe modeluri de pinguini și o mașină de vîntură, expusă de caliu V. Ardelean din Sibiu. Dintre plăguri amintim ca placut escutate pentru ochii, trainice și practice pentru arat, plăgurile lui Dimitrie Gîtey din Oradea Mare. Mercurie trecută s-a înfăntat cu acesta plăguri de mărime, în prezentă cătoră barbății cun-

oșoarelor în lucru, o probă de artă în un egor de lângă scola de inovație. Construcția proprie a comunității face cu putință o întoarcere completă a brațelor, ear plăgul înțreg mergând afară dar ușor, nu cere puteri mari de animale de tras. Firma din Gîtey, având și prețuri modeste, reprezintă o însăși preț de aur.

Încheiam acest articol consacrat obiectelor expuse de bravii meseriajii noștri cu dorință, ca că mai îngrădă și că mai mulți tineri români să îmbunătățească cariera de meseriaj, care ar

, fund de aur¹²

Varietăți.

* (Multămîntă publică) Sub-

ordinul comitet aranjatorii își ia li-

bertatea, a exprimat mulțimătă cei mai

ferbinte tături p. st. domni cari au

buinevoit a lua la sine în quartier cas-

petă străini, precum și acelora, la

lăbul dat în favorul expoziției no-

rmâne, — pentru biletelor de intrare la solvit prețea statornică. Astăzi

surpasovirii ar prestat D: D.

Friedrich Wächter, comite suprem

și com. s. 3 fl. 50 cr., Doamna Lina Fried, Wächter 3 fl. 50 cr., I. Ham-

rodi, comerciant 3 fl. 50 cr., G. B. Popa, econ. 1 fl., B-ron David Ursu,

colonel în pena 50 cr. de Herzberg,

major 50 cr. Fekeete Negruțiu 1 fl. 30 cr., Tobias Corneliu, prototom 50 cr. I. Hania, director 50 cr., Fons Fabri 50 cr. Stoss commr. 50 cr., I. Trifu 50 cr. Total 16 fl. 30 cr.

Sibini în 8 Septembrie 1881.

Comitetul aranjatorilor.

* (Un ce neașteptă.) Ste-

fan Gözél, sublocotenent de geniu

născut din Zips — după cum ne spune

Egyetértes consilii de onoare a

divisunie de infanterie Nr. XXXI

fu condamnat la perdere caracterul

de oficer din pricina, că la întrebarea

căpitănu lui Gilean Leend: „dacă la

casul unui resboiu contra constitu-

ției maghiare ar pușca el asupra

ungurilor,” a respuns negativ. Această

întrebare fu adresată în timpul său,

când era de față o societate întreagă

de oficeri: sublocotenent Götzél re-

spunse mai antâi, că acest casu nu se

poate întâmpla nici decum, devremece

Majestatea Sa a depus jurămîntul

conştient ungurească. Căpitănu ar-

firmănd: „că un jurămînt politic nu

este obligator,” primă sublocotenent

respunse: „Dacă lucru ar fi

întâmplat, ar fi negativ.” Preluând

această răspunsă, căpătănu ar fi

condamnat la închisoare grea pe 10 ani. De vreme

ce documentele provinute cu timbrul

de acestă casu sunt revăluite, par-

ținutul, prin care se fereacă pe

participanții respectivi de pagubă. Acest

amplior se bucură de cea mai mare

încrere la mai mari se și pentru

aceea a și continuat el nepedepit

atâtă vreme cu negofit acesta.

* (Un soldat de la lui Ne-

poale I) Andrei Böshens na-

scut la anul 1790 a reprobat acum de

curend, după ce a făcut toate re-

bovioare cu Napoleon I prin Germania,

Spania, Portugalia, participând și la

bătăliele dela Cadix, Granada, Seville,

Weissenstein, Lipeca și Hanau.

damnația unanimă a acușatului, care, de vreme ce contra unei hotărâri unanime pe temeiul prescrisei militare nu încapo nici un recurs, a remas lipsit de caracterul său de oficer pentru tot deces, dacă nu cumva prin o deosebită agrătare a Majestății Sale il va mai putea capătă.

* (Comitatul Trei cașinilor)

Comitetul acestui comitat a decis: ca cercul de sus și de jos a Sepsi și

cerul Sepsi cu reședință în Sepsi-

Szt. Giorz. Acest conciliu ministerial

de interne „l-a întărit sub Nr. 26,381.

* (Talai în Ungaria) Din

Vaș se scrie cu datul 6 Sept. n. cînă în 5 Sept. n. noaptea mai multă talai s-ar arunca asupra postei din B. Gyarmat în comună Katalin zugră-

mândru pe cocierul postal. Mai multă

oameni venind dela targul din Wai-

teni au îmbrăcată și despicăt posta.

În incidentul acesta și sitele mai multe

se dice că se va introduce pe acolo

drapel statut.

* (Trenuri de omnibus)

Care în liniă ferată Sibiu-Copă mică au

să mijloacească legătura cu trenurile

principale, se vor introduce acum cît

de curînd. Cel puțin se vorbesc, ca

încomodamente speciale atât de de-

curînd întrădăre la călătorii.

* (Jidani rusești în Budapesta)

Din Chiev a sosit un mare

număr de Jidani rusești la Budapesta

cu scopul, de a călători în Spania.

Cea mai mare parte dintre acești a și

plecat din Festa span. Spa.

* (Pesta bovină în Serbia)

Dela Belgrad se scrie, că la granita

serbiească a erupt boala de vite.

Gavernal serbesc a ordonat deci pazire

strică a graniferi instituind scolo

un coridor militar și rugându-se și de

guvernul turcesc, ca și el să introdu-

țării măsuiri în protivă la poftirea

acestei postile.

* (Cai pentru armata română)

Ministrul de reședință din România

a asignat de nou o sumă mai

mare de bani spaniile să cumpere cai

pentru cavaleria română. Deci căt de

curînd o comisie română va cerceta

târgurile de cai din Ardeal.

* (Statua „Heliade Rădule-

șeu”) se ridică cît de curînd în

grădină botanică din fața Academiei.

* (Un dar prețios) Domnul

Opran fosta prefect al districtului

Constanța a oferit statului român colec-

țiea sa prețioasă de minerale an-

ice. Domnul Tocilescu directorul

muzeei a și plecat la Constanța spre

a primi colecționare dăruiți și a o-

duce la București.

* (Un defraudant) Un amplio-

lat de oficial de timbr din Dublin,

cu numele Colclough, care de mai

multă anăi a edat coale de timbre false

gi și în acest chip a înșelat pe statul de

cei puțin 10,000 puană sterline, de

vre-o călăoță călăoță făcută pentru

falsificarea scută și condamnat la în-

chisoare grea pe 10 ani. De vreme

ce documentele provinute cu timbrul

de acestă casu sunt revăluite, par-

ținutul, prin care se fereacă pe

participanții respectivi de pagubă. Acest

amplior se bucură de cea mai mare

încrere la mai mari se și pentru

aceea a și continuat el nepedepit

atâtă vreme cu negofit acesta.

TELEGRAFUL ROMAN.

* (O zestre principalească.) După cum se spune, principalele Alecsandru din Bulgaria are să se căsătorească cu moștenitoarea bogată Issu-poff. Căsătoria aceasta a o poftă Tarul rusesc. Domnisoara Issu-poff capătă o zestre de 80 milioane de ruble.

* (Un chit urias) s'a prins la Banat, pe teritoriul croatic. Chitul se dice că este 7 metrii de lung și are o greutate de 10 măși. El ar fi fost oferit muzeului național unguresc.

* (Studentii americanii) În-

tre însurpirile studenților și profesorilor din America se finse și impregnările,

că acestia în timpul feririlor se apli-

ca prin hoteluri de vară ca servitorii și

servitora de mese pentru ospății, și

impregnările acesta, de care în Eu-

ropa să feră studenții ca do o rugino-

are. De sine se înfielegă, că și în A-

merica o astfel de întreprindere se

face numai din partea studenților și

studentelor mai serice, cari în modul

acesta își căstigă atâtă, că le trebuie

mai pe un an de studiu, fără de-a perde

că de puțin din renomul lor academ-

ic. Dar acestă întreprindere nici nu

se retacă așa de exemplu un student

dela Colegiu Dartmouth, scrio-

n din White Mountains la "Cour-

ierul" din Boston o epistolă lungă des-

pre experiențele sale, de "Kellner" de

unde se vede și că, dînsul să

sa alătură societatea foarte onestă, Domi-

nigri și Domnipoare din familiile bune

cari în celelalte anotimpuri se ocupă

cu studiul scientelor în instituții mai înalte, pe timpul feririlor servește

pe Virgil și po Homer în teatru ori-

ginial sau se ocupă cu deslegarea de

probleme matematice. Să de multe ori

petrecerea este mai animată între ser-

vitorii decât între mesenii servicii.

* (La vinăvara) Lavinele vară sunt mai tota să dea rare, ca și fur-

tunile earră și totuși acum de vreo

8 dile o lavină a cuprinse pe 2 oameni

în valea Schiach en din Helvetia, care

se suiră la munte și s'aducă oile

acasa. Lavina ducând cu sine pe acesti

2 oameni pe unul dintre ei în ro-

togolirea sa "l-a aruncat sub ungheial

de munte scâpindul astfel de moarte

pecând calul, un om serac și tată

la 9 copii a perdit sub lovină de urmă

nu s'a mai aflat de el nici pâna

acuma.

* (Arderea morților) Comisie-

sana sanității a capitalei ung., să de-

clară pentru introducerea arderei mor-

țiilor în formă facultativă. Aparatul de

ardere se va instala în cimitirul nou.

PARTEA SCIENTIFICĂ
și LITERARĂ.

Academie română.

Proces-verbal, Nr. 5.

Sediul ordinar din 22 Mai, 1881.

Membri prezenți: Hasdeu B. P., Ma-

riescu T. Negruzi I., Sion G., Maniu V.,

Sturdza D. A., Aurelian P. S., Bacaloglu

Em., Brândză D., Falcioiu St., Felix L.,

Ghica L., Stefanescu Gr.

Sab președinte d-lui Ioan Ghica.

Sediul se deschide la 1 ora.

Absență: D. Hasdeu, nu se cetece

proces-verbal al pedinjei precedente.

D. președinte la lectura comunică-

nilor intrate în cursul săptămănei:

Ele sunt următoarele:

1. Emissionea, ca ministru plenipoten-

țiar al Englezilor în București, D. White,

trimitere pentru biblioteca Academiei

colecționează compunere a corponenției oficiale

"Blue-Boose", susțină cestionea orientală pe-

tru anul 1876-1879.

Academie primește cu recunoașterea

acest însemnat dar.

2. Adresa parchetului de pe lângă tri-

bunalul oculari Medgidie, Nr. 549, din 3

Iunie 1881, referitoare la biblioteca repre-

zentală monah Nifon Balășescu.

Lăudă se acordă invitație delegaținei

a solicită transpunere bibliotecii la miș-

terul de instrucție publică.

3. D. V. Maniu supune Academiei e-

pistolă D-lui Broceanu din Banat, prin care

numitul arătă că dăresc pentru biblioteca

Academiei, 60 de tomuri din Encyclopædia

Economica, scrisă de I. G. Krutina, și 60

tomuri din Istoria universală a lui W. Guthe

și L. Gray.

Academie primește acest frumos dar

cu distinție satisfăcătoare, înscrindu-

pe delegaținea a cernipră D-lui Broceanu în

numele Academiei recunoașterea sa.

4. Eminența Sa Metropolitul Moldovei

și Suceava dărescă o fotografie de pe por-

țretul marelui metropolit al Moldovei Do-

rei, portret deschis în măstărie.

Academie patrundă de profund recu-

noșenie cără prelatul și, primește acest

dar, exprimându-i gratitudinea; își rezervă

înălță a decide despre așezarea portretului

în incinta Academiei.

Președintele societății teologice din

Gherla, în Transilvania, trimită societă-

ții multe exemplare din epul său, pentru

biblioteca Academiei. Se primește donația

exprimându-se mulțumiri donatorului Pe-

trescu.

Se comunică Academiei relația Socie-

ții studenților în medicina din București,

despre progresul său în cursul anului.

D. D. Sturdza arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputați societă-

ții, în special a universității din Bonn

și Jesu, ca să intervină pe lângă Academia

Română, și le se trimite publicațiunile Ademiei.

In consecință, d-sa propune a se in-

euvițuirea publicațiunilor și anume

cu operele lui Harnisch și ale d-lui

Hasdeu, cui au venit unele inacorduri

cu respectivul minister.

D. D. Sturdza, arătă, că în ultima

decade interbelică, în Germania, se

despre meritele celor deputa

4. Dobărca. Salariu anual 100 fl. v. a.

5. Tău. Salariu anual 40 fl. v. a. și folosirea a 3^{1/2} judecătorie de pământ arătoriu și fenei.

6. Ocna-Sibiului, parochia inferioră. Salariu anual 155 fl. v. a. din cassa alodială în rate luanre decorative; 10 fl. relativ de la cuartier, 3^{1/2} măși de sare, una portjune de lemnă din padurea comunala.

Petitionile instruite conform legilor în vigoare sunt să se adreseze până la terminul sus indicat, în 15 Septembrie a. c. st. v. sub semnatului oficial protopresbiteral.

Dela Oficiul protopresbiteral al tractului.

Mercurea, 27 August 1881.

Ioan Droe m. p.
adm. presb.

Nr. 143. [168] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu în comună Laz se scrie concurs cu termen până la 20 Septembrie 1881 st. v. cu următoarele

Emolumente

1. Salariu anual 120 fl. v. a. ce se numără din cutia comunala.

2. Cuartier în edificiu scolare și doar stîngini lemne de încăldit.

Doritorii de a ocupa atinsul post au să și înainteze cererile provăzute cu toate cele ce le prescrie legea, oficiului protopresbiteral gr. or. în Sebeș până la aratul termen.

Laz în 27 August 1881.

Comitetul parochial în conțelegeră cu protopresbiteral.

Nr. 214. [165] 1-3

CONCURS.

Devenind vacanț postul de învățătoriu din Iulia mureșeneană, protopresbiteral Iulia prin aceasta se scrie concurs cu termenul până la 13 Septembrie 1881 st. v. în care și va fi și alegeră.

Emolumentele sunt:

1. Salariul învățătorului în bani 250 fl. v. a.

2. grădina de legumi a scoalei,

3. cuartier liber în edificiu scolare

4. lemne de foc 2 orgii lungi.

Doritorii de a ocupa acest post de învățătoriu și să asteare petitionile lor în sensul statutului organice și a regulamentului congregasional din anul 1878 la oficiul protopresbiteral al Iulia mureșeneană în Gurasada până la terminul sus indicat.

Să poftesc, ca să fie și căntăreați în biserică și să scrie limba maghiară și germană.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iulia mureșeneană în conțelegeră cu comitetul parochial.

Gurasada în 25 August 1881

Alecsiu Olaru m. p.
adm. protopreb.

Nr. 243. [162] 1-3

CONCURS.

Pentru reintregirea vacanței parochii de clasa a III-a Bacăină apartinătoare protopresbiteralui gr. or. II al Geogelui se scrie de nou concurs cu termenul până la 30 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Casă parochială cu cuină într-un edificiu cu casă de scola.

2. Venitul stolar usat, care după calculul de mijloc aduce pe un 120 fl.

3. Dela 174 familii căde la ferdelă bucate și adeacă: dela 42 familii grâu computat a 2 fl. ferdelă face 84 fl. dela 132 familii eucurciș stîrza computat a 1 fl. 60 cr. ferdelă face 211 fl. 20 cr.

Dela 174 familii căne una qd de lucru a 30 cr. face 52 fl. 20 cr.

Dela 174 familii căne una qd de

5. Folosirea cimitirului 30 fl. Venitul anual prete de 497 fl. 40 cr.

Doritorii de a ocupa aceasta stație de parochie au să și astere petitionile lor la subsemnatul conform statutului organice și regulamentului congregasional din 1878 până la terminalul sus indicat.

Săcarâmb, 19 August 1881

In conțelegeră cu comitetul parochial
Sabin Piso m. p.
protopreb.

Nr. 182. [164] 1-3

CONCURS.

Devenind vacanț postul de învățătoriu la scoala gr. or. Liseanu în protopresbiteralul II al Brașovului, se deschide prin aceasta concurs cu termenul până la 25 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Dala popor și fondul scoalei 21 gălete curcuruz.

2. Din venitul stoliei 1/3 parte ca cantor.

3. 10 cară lemne de foc.

4. cuartier liber în edificiu scolare și folosirea pămentului din giurul scoalei.

Concurenții ai săi astere concursele lor instruite în sensul "statutului organic" și a regulamentului profesor din anul 1878 la subsemnatul, până la terminul sus amintit.

In conțelegeră cu comitetul parochial.

Bragov în 24 August.

Ioan Petrie m. p.
protopreb.

Nr. 62. [163] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea celor două posturi de învățătoriu și un adjuncț la scoala confesională gr. or. Ogaș se scrie concurs conform hărției Ven. Cons. dito 26 Maii a. c. Nr. 1527 B. cu termenul până la 27 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Pentru învățătorul primarului salariai anual 240 fl. v. a. plătiți din alodiu communal în rate luanre;

2. Pentru învățătorul al doilea 150 fl. v. a. plătiți 55 fl. din alodiu communal, iară restul de 95 fl. din repartiționele dela popor.

3. Pentru învățătorul adjuncț 110 fl. v. a. plătiți din repartiționele dela popor.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au să și astere petitionile lor instruite în înțelește statutului organic în termenul președintei Președintorului oficiului protopresbiteral în Mercurea.

Invențatorii deveniți atât vor fi datorii a țină dumineacă, și sărbătorie stră o stradă; iară cu treișoare scolare de repetiție se îndorește învățătorii primari.

Ogna, 19 August 1881.

In conțelegeră cu oficiul protopresbiteral.

In numele comitetului parochial:

Ioan Henteusu m. p.,
paroch gr. or.

Nr. 127. [153] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea vacanței parochii de clasa a III-a Bacăină apartinătoare protopresbiteralui gr. or. II al Geogelui se scrie de nou concurs cu termenul până la 30 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

a) Dela 90 familii căde o ferdelă a 16 cupe curcuruz sârmărit, computată cu 1 fl. ferdelă, 90 fl. v. a.

b) Dela delă atestație familiile căde o delă lucră a 40 cr. v. a. 36 fl. v. a.

c) Folosirea portjunei canonicie, constătoare din o grădină, agri și rizuri computate cu un venit de 150 fl. v. a.

d) Venitul stolar în sumă de 80 fl. v. a.

Toate aceste computătate la oală sau sumă anuală de 356 fl. v. a.

Competenții au de ași adresa petitionile lor instruite conform statutului și regulamentului congregasional din 1878 până la terminalul susamintat.

In Deda.

M. Culesdin, în 4 August 1881.
In conțelegeră cu oficiul protopresbiteral concernent.

Comitetul parochial.

Nr. 72. [156] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de parochie în vacanță parochie de clasa III Valea Geogenului în protopresbiteral Alba-Iulia se scrie concurs cu termenul 23 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Dala 170 familiilor căde o delă de clacă a 30 cr.

2. Venitul stolar regulate prin simbolul parochial.

Doritorii de a ocupa această parochie au să și tremite concursule sale, instruite conform stat. org. și regulamentului congregasional din 1878, la subsemnatul, până la terminul sus amintit.

Alba Iulia în 23 August, 1881.

In conțelegeră cu Comitetul parochial.

Alecsandru Tordosan,
protopreb.

Nr. 200. [154] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clasa III Bucea din protopresbiteral Zarand se scrie concurs conform hărției Ven. Cons. dito 26 Maii a. c. Nr. 1527 B. cu termenul până la 27 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Venitul din cimitir.

2. Venitul stolarale de 180 famili.

Suma venitelor în calcul mediu după ultimii cinci ani, se ridică anual la 313 fl. v. a.

Petitionii au să și astere petitionile provăzute cu documentele recunoscute în sensul statutului organice și al regulamentului pentru parochii din 1878 la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Brad (Hungarynege) până la terminalul susamintat.

Brad 30 Iulie v. 1881

Oficiul protopresbiteral al Zarandului în conțelegeră cu comitetul parochial.

Georgiu Părău

adm. presb.

Nr. 144. [149] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala populară confesională din Toplița română, protopresbiteral Turdii superioare, se scrie concurs cu termen până la 14 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a. ce se primește din cassa comună.

2. Cuarț natural în zidirea scoalei.

3. Lemne de foc de ajuns.

Dela concurență se cere să albie cel puțin 6 clase gimnasiale, cunoștința limbilor maghiare și împarte la cele germane; și să se versăti în căntăre și tipicul bisericesc, spre a putea fiind strană în biserică.

Petitionile instruite în sensul legilor în vigoare sunt să se asterne la terminalul de mai sus oficialul protopresbiteral gr. or. al tractului Turdii superioare în Deda.

Toplița română la 14 Aug. 1881.

In conțelegeră cu oficiul protopresbiteral concernent.

Comitetul parochial.

Nr. 167.

[150] 3-3

CONCURS.

Devenind vacanț postul de invățătoriu la scoala gr. or. Nucșoara, în protopresbiteral Hatogelui, se deschide prin aceasta concurs, cu termenul până la 15 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

Salariu anual de 240 fl. v. a. lenme de foa ciurăr.

Concurenții au să și astere petitionile lor instruite în sensul "statutului organice" și a regulamentului provisoriu din an 1878 la subsemnatul, până la terminalul susamintat.

In conțelegeră cu comitetul parochial.

Hateg la 15 August 1881.

Ioan Rat, m. p.,
protop.

Catalogul expoziției române din Sibiu

se sfîrșă de vîndăru în tipografie arhidiecezană, strada Măcelarilor Nr. 37.

Preful unui exemplar 30 cr. cu porto postal 35 cr. [169] 1

"Albina"

Institutul de credit și de economii

În sensul §§-lor 107 și 108 ai statelor societății noastre prima trageră la sorți publică a scrierilor "fondurile ale instituției noastre, anume a seriei I din 1880, având loc în 18 Septembrie c. n. a. c. Înainte de ameașii la 10 Septembrie 1881.

Sibiu 9 Septembrie 1881.

[161] 1-2 Directinea.

Institutul transilvan săs.

de agricultură della Mediaș

deschide anul nou școlar în 3/15 Septembrie a. c.

Doritorii de a fi primiți ană și adresa în scris un verbal pînă la gîndul sa direcțieasă subserbia.

Socialarii care voroseau să primiți trebuie:

1) să fie cel puțin de 15 ani, sănătos și de moralitate probă;

2) să fie terminată scola populară și să documenteze, că a primit instrucție pînă la împlinirea anului al 14.

Vor mai fi primiți și acela, cari, mai mult sau puțin, sănătos și probă, să asculte la scola sânsă gimnasiu.

Ca recompensă insinură trebuie prezentate directorului atestate scolastică și probă moralitate.

Socialarii înoșinuți au să se supună unei esecări de primire.

Desuljuri mai detinute este aplicată a da.

Dirsecția institutului de agricultură.

Mediaș 18/30 August 1881.

Hugo Wilhelm,

director.

Licitatie!

În Gărbova de sus (lăngă Aiud) în 8-20 Septembrie a. c. se desfășoară dreptul de cărcămîrt al bisericiei române ort. or. - pe 3 ani.

[166] 1-2 Comitetul parochial

Nr. 1735-1881 civ. [169] 1-3

EDICT.

În cauza de comasare a hotărchi comunei Bálványos-Várály diaconul preotescărtorul începeră lucrările pregătitoare se statează pe 10 Octombrie 1881.

1881 în 9 octombrie am. În fața judecătoriei toti acei credincioși, sănători și sănătoși, să se tituleze de proprietări săi interesați la hotar, cu acces obiectiv, ca preotescărtorul să le ia și să le ceară absență lor.

Dej 2 Septembrie 1881.

(L. S.)

Mikl Miklos m. p.,

Judec de tribun, cu judecătorul.